

MOTÝL

29.
FEBRUÁR

PRÍBEH,
KTORÝ
MI
NEPATRÍ

ANDREA RIMOVÁ

29.
FEBRUÁR

29.
FEBRUÁR

ANDREA RIMOVÁ

VYDAVATELSTVO MOTÝL

29. FEBRUÁR

Copyright © Andrea Rimová 2022

Zodpovedná redaktorka: Anetta Letková

Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová

Cover photo © Polina Korzun / Trevillion Images

Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.

www.vydavatelstvomotyl.sk

Vydanie prvé. Rok vydania 2022

Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN: 978-80-8164-312-5

Milovaná Barborka ☺

*Máš päť rokov, srdiečko moje. Hovoriš, že keď vyrastieš,
budeš spisovateľkou ako ja.
Usmievam sa, lebo mi tým skláňaš tú najväčšiu poklonu, akú
môže dať dcérka maminke.
Ešte tisíckrát zmeníš plány, ale dôležité je,
aby si vždy našla šťastie v tom, do čoho sa pustíš.
Si neuveriteľná a som na teba nesmierne pyšná
každý jeden deň.
Ďakujem, že si, dievčatko moje malé.
Tvoja milujúca maminka*

*Venujem všetkým ženám,
pretože v sebe skrývajú nesmiernu silu a odhodlanie
bojovať za to, čo milujú.*

PRVÁ ČASŤ

TIMEA

1

Prechádzala som prázdny bytom, ktorý si pamätal veľa smiechu, radosti a celej škály pocitov, ktoré sa zo mňa drali na povrch viac ako tri desaťročia.

Toto bolo miesto, kde som sa už ako dieťa nesmierne tešila. Tu nezáležalo na tom, či sa zamažem od jedla, alebo nechám na stole omrvinky, na gauči škrvny od čokolády či vyliatu limonádu. Nepodstatným malichernostiam sa v byte na Zvončekovej ulici nevenovala pozornosť.

Pohľad mi zaletel k dverám do spálne, kde som vo voňavých perinách často likvidovala veľké balenie arašidových chrumiek. Mama by ma zabila, keby som to spravila v jej posteli, ale u tety Rózy bolo dovolené takmer všetko.

Hranice zakázaného sa búrali s mojím pribúdajúcim vekom. Na scénu prichádzalo ruka v ruke s prvými láskami aj zlomené srdce. Teta Róza ma vždy vypočula, hladila po vlasoch a servírovala mi čaj z čerstvej medovky, ktorý nikde nechutil tak ako v jej útulnom byte na štvrtom poschodí.

Sadla som si na pohovku v neveľkej obývačke a vyložila si na stôl bosé nohy. Doma by som si to nikdy nedovolila, ale tu neexistovali striktné pravidlá ani výbuchy hnevu a neustále napomínanie.

Upriamila som pohľad na veľké kreslo, v ktorom rada sedávala Róza, a zmocnila sa ma clivota. Tento byt bol bez nej iba prázdny priestorom, nemým filmom, knihou bez písmen, obrazom bez rámu, tortou bez cukru.

Polovica môjho ja sa cítila ukrivdená tetiným rozhodnutím odísť a začať konečne žiť svoj život, lenže tá druhá si uvedomovala, že ak si niekto zaslúži šťastie, tak je to práve Róza.

Mama, ktorá tajne žiarlila na môj blízky vzťah s jej staršou sestrou, to nechápala.

„Prečo sa tváriš, akoby ti uleteli včely? Veď neumrela, iba sa konečne presťahovala za Vincom. Poznajú sa dosť dlho na to, aby sa niekam posunuli. Veď jej ťahá na šesťdesiat, preboha! Kedy, ak nie teraz?“

Mama si nechcela pripustiť, že Róza nie je pre mňa iba obyčajnou tetou, ale predstavuje to, čo ona nikdy nedokázala zosobniť. To ona sedávala v prvom rade na mojich školských vystúpeniach, jej som sa vyplakala na ramene, keď som dostala prvú štvorku aj prvú pusú. Pomáhala mi vyberať šaty na maturitný ples, moje promócie a na rozdiel od mamy preplakala a dvíhala ma zakaždým, keď som padala. Vždy však bola voči mne priama a vedela mi prehovoriť do duše, lenže nie káravo ako mama, pri ktorej som sa cítila ako hlúpa naivka.

Róza mi dala pocítiť, že aj chyby sú v živote potrebné, aby sa človek mal z čoho poučiť. Priala som si, aby mama bola aspoň spolovice ako ona. Chcela som v nej vidieť spojenca, nie večného súpera a mentora.

V kúpeľni ma čakala krhla na polievanie kvetov. Naplnila som ju vodou a poliala som fialky na oknách. Videla som v nich nádej, že Róza sa predsa len nakoniec rozhodne vrátiť, keď zistí, že na ňu čakajú okrem mňa aj ďalšie živé tvory.

Tak veľmi som ju potrebovala, zvlášť dnes. Faktom však ostalo, že bola odo mňa desiatky kilometrov, zahĺbená vo vlastnom živote, ktorý mala právo žiť. Cítila som sa príserne.

Bojovala som s nutkaním zavolať jej a povedať, že sa dnes nechcem vrátiť ku Kubovi, pretože náš vzťah ma už dávno nenapĺňa.

Na balkóne som si zapálila cigaretu a vyfukovala som hustý dym do teplej noci. Ani to by jej neprekážalo, keby sa tu bola zjavila. Pravdepodobne by otvorila fľašu ružového vína a naliala by nám do krásnych pohárov na vysokej stopke, ktoré si kúpila, keď sme jej s bratom rozbili tie, ktoré zdedila po rodičoch. Zvyšok by odložila do chladničky. Nikdy neponúkla viac ako jeden pohár, aj keď som dávno nebola dieťa.

Srkali by sme dúšok po dúšku a rozoberali moje trápenie.

Z myšlienok ma vyrušil telefón. Volal Kubo.

„Si v poriadku? Nemám rád, keď len tak zmizneš.“

Nevedela som, čo mu mám povedať. Nenachádzala som inšpiráciu ani v žiarivých hviezdach na letnej oblohe.

Bola som unavená. Unavená zo vzťahu s mužom, ktorý mal rebríček priorít diametrálne odlišný od toho môjho.

„Som u Rózy,“ poznamenala som nakoniec sucho.

„Veď odišla.“

„Áno, ale nechala mi kľúče, aby som jej polievala kvety, kým sa rozhodne, čo s bytom.“

Na chvíľu sa odmlčal. Zrejme zbieral odvahu na ďalšie slová.

„Asi som ti zas ublížil. Prepáč mi to.“

Zapálila som si ďalšiu cigaretu a usadila sa do prúteného kresla. Vedela som si predstaviť, ako by reagovala Róza, keby tu dnes bola a vedela by o mojej ďalšej nezmyselnej hádke

s Kubom. Gestom ruky, akým od seba odháňame dotieravý hmyz, by mi naznačila, aby som ho vyplašila zo svojho života. Riadila sa heslom, že niekedy je človek sám pre seba tou najlepšou spoločnosťou. Mama jej občas pripomenula, že na mužov mala vždy vysoké nároky, a preto ostala na staré kolená sama, bez muža, detí a vnúčat, no Róza sa zakaždým na mňa láskyplne zahľadela a povedala, že ona predsa nie je sama.

„Timea, si tam? Počúvaš ma vôbec?“ vyrušil ma v spomínaní Jakubov hlas.

Na krátky okamih som zabudla, že spolu telefonujeme. Možno mohlo za to miesto, na ktorom som sa práve nachádzala, alebo boli na príčine udalosti posledných týždňov, keď sa Róza rozhodla, že bude žiť s Vincom, pretože sa majú radi, a dokázala mi, že láska môže naozaj prekvapiť aj v neskoršom veku. Neviem, či mi práve to dodalo odvalu, ale konečne som vyslovila týždne skrývanú pravdu.

„Kubo, bude lepšie, keď to zabalíme. Hovorím o našom vzťahu. Obaja sa trápime. Načo je to dobré?“

Nereagoval. Nevedela som, či je nešťastný, alebo sa mu uľavilo.

„Pre malichernosť, na ktorej sme sa dnes nezhodli, zahodíme za hlavu celý vzťah?“ ozval sa po chvíli.

Znel prekvapene a mne dochádzalo, že je mi úplne jedno, ako to celé vníma. Dochádzalo mi, že som to mala urobiť už dávno a nezotrávať vo vzťahu, ktorý nikam nevedie.

„Nejde len o dnešok a ty to dobre vieš. Už dlho je to medzi nami vypäté.“

„Ty sa so mnou rozchádzaš cez telefón?“ zvolal, až som si odtiahla mobil od ucha. „Preboha, veď spolu bývame!“

Na líci som zacítila slzu. Nevedela som, či ju vyslal smútok, alebo radosť, že som sa konečne odhodlala na bodku.

„Bude to takto lepšie. Pre oboch.“

Oponoval mi, ako vždy. „Podľa mňa si iba precitlivená, že sa komplikujú veci v tvojej práci. Do toho tehotenstvo tvojej švagrinej a nakoniec Rózin odchod. Je toho na teba veľa, preto nerob radikálne rozhodnutia a nechaj veci vyšumieť,“ rozhovoril sa už stíšeným, pokojnejším hlasom.

„Presne tak, je toho na mňa priveľa a ty, ktorý by si mi mal byť oporou, mi podrážáš nohy namiesto podpory. Namiesto toho, aby si ma podržal, odídeš na pivo s kamarátom, ktorý ma krivo obvinil v práci z niečoho, čo pohnojil on sám! Je to len jedna z vecí, ktorá ma na tebe vytáča. Som z toho unavená. Chcem byť šťastná, ale s tebou nie som, Kubo.“

„Vieš, že to tak nebolo. Pivo som si s Mirom dohodol dávno predtým. Ty iba hľadáš zámienku, aby si sa ma zbavila. Povedz mi pravdu. Máš niekoho?“

Zasmiala som sa. „Nie, nemám.“

„Neverím. Určite sa s niekým ťaháš a hľadala si zámienku, aby si ma nechala. Bohvie, ako to bolo s Mirom,“ povedal nahnevane.

„Choď do riti! Azda si nemyslíš, že som si to celé vymyslela! Dúfala som, že to zvládneme v pokoji, ale zrejme to takto nepôjde, keďže ma podozrievaš z nevery a klamstva.“

„Ja s rozchodom nesúhlasím!“ zreval.

„Je mi ľúto.“

„Poď domov. Porozprávame sa o tom a určite nájdeme riešenie,“ prosil miernejším tónom.

Zahasila som cigaretu v popolníku a oprela som sa o zábradlie.

„Nejdem. Ostanem na noc u Rózy. Ešte tento týždeň sa odsťahujem z nášho podnájmu.“

Nemala som silu pokračovať v rozhovore. Nič z toho som si dnes neplánovala, ale stalo sa. Ukončila som vzťah, ktorý mi viac bral, ako dával, a cítila som, akoby mi niekto zložil z pliec batoh plný kameňov.

Vypla som telefón a vošla do bytu. Zamierila som do kúpeľne, kde som si opláchla tvár studenou vodou. Rózin uterák stále voňal po jej obľúbenej aviváži, ktorú používala celé roky. Utrela som si líca a ruky, potom som zamierila do tetinej spálne a z police v skrini určenej výhradne pre mňa som si vzala veľké tričko, ktoré som používala na spanie.

Rozostlala som precízne upravenú posteľ a ľahla som si. Predstavila som si, že celý môj doterajší život je jedna veľká papierová škatuľa, do ktorej bez mihnutia oka hádzem horiacu zápalku. Rozhodnutie rozísť sa s Kubom vo mne zrelo už dlho, ale dnes som sa rozhodla, že viac nebudem predlžovať naše utrpenie. Milovala som spomienky na začiatok našej lásky, ale nie to, kým sme sa za posledné roky stali.

Róza začínala žiť ďalšiu časť svojho príbehu, presunula sa do ďalšej kapitoly, kým ja som práve ukončila etapu, ktorá ma dusila a nedovolila mi voľne dýchať.

Zaspala som rýchlo a dávno sa mi nespalo tak dobre.

2

Ráno na mňa z telefónu gánilo takmer desať zmeškaných hovorov od Jakuba. Napísal aj zopár nekoordinovaných esemesiek, z ktorých bolo cítiť nádej, ale aj niekoľko promile alkoholu v krvi. Potešilo ma, že sa nevybral osobne na Zvončekovú obťažovať ma.

Vyčistila som si zuby a zaliala si rozpustnú kávu. Bolo zvláštne byť tu bez mojej supertety, zvlášť v sobotu ráno.

Róza často varovala mňa a môjho brata, keď si naši vyšli do divadla alebo na večeru. Snažili sa to praktikovať aspoň raz za mesiac, aby si pripomenuli, že sú nielen rodičia, ale aj pár. Zväčša šlo o piatok, keď uzavreli pracovný týždeň v štátnej správe. Mama ako odborná asistentka na stavebnom úrade, otec ako analytik ekonomického oddelenia na vyššom územnom celku. Takýto piatok večer, keď nás sem „odložili“, sme vnímali ako ďalšie skvelé dobrodružstvo. Róza sa na to vždy pripravila, a keď sme od nej v sobotu popoludní odchádzali, s nadšením sme sa prekrikovali, aby sme rodičom rozpovedali, čo všetko sme stvárali.

Keď som dopila kávu, hrnček, z ktorého som kedysi pila javala kakao, som po sebe umyla a vyutierala dosucha. Telefonát majiteľke bytu padol v tejto chvíli vhod viac ako čokoľvek iné.

Zdvihla celá zadychčaná.

„Prečo nespíš, žabka? Veď je sobota ráno. Mala by si do-
spávať piatkový večerok.“

„Spala som v tvojom byte. Dúfam, že ti to neprekáža,“
priznala som sa hneď v úvode.

„Čo sa stalo?“ ignorovala moju poznámku.

V skratke som jej povedala o hádke s Kubom a o svojom
definitívnom rozhodnutí.

„Akosi som vedela, že nie si šťastná. Nie je to zlý človek,
len obaja asi chcete niečo iné. Ako ti je?“

Usmiala som sa sama pre seba. „Pripadá mi to zvláštne,
ale cítim sa slobodná a ľahšia. Som normálna?“

Rózin veselý smiech ma potešil. „Pravdaže si. Tvoje poci-
ty sú dôkazom toho, že si urobila dobre. Určite prídu chvíle,
keď ti bude smutno, ale lepšie ukončiť to teraz, ako keď už
bude neskoro. Ako to vzal Kubo?“

„Bude sa s tým musieť zmieriť, ale chcem ťa o niečo po-
prosiť, Róza.“

„Ako ťa poznám, mieniš sa odsťahovať a nechceš sa vrátiť
k rodičom,“ vyslovila nahlas moje myšlienky.

„Presne tak. Myslíš, že by som mohla ostať u teba nejaký
čas, kým sa nepostavím na vlastné nohy?“

„Nepočítala som s tým, preto som objednala agenta z re-
alityky, aby prišiel nafotiť byt, ale hneď mu zavolám, že s tým
nejaký čas počkáme,“ našla bleskovo riešenie.

Taká bola Róza. Nič nepredstavovalo pre ňu problém.

„Chcela si ho prenajať?“

„Rozhodla som sa, že ho predám a peniaze investujem do
rekonštrukcie malého domčeka neďaleko farmy. Chcem, aby
ste mali kde prenocovať, keď ma prídete navštíviť. So všet-
kým komfortom, ktorý si zaslúžite,“ vysvetľovala.

„Nerada by som ti všetko komplikovala. Nájdem si niečo menšie. Pustím sa do toho ešte dnes.“

Nechcela o tom ani počuť.

„To počká. Nikde sa neponáhľam, žabka moja. Ty si teraz dôležitejšia ako čokoľvek iné.“

Najradšej by som sa jej vrhla do náruče.

„Ako sa vlastne máš? Si tam spokojná?“

„Áno. Rozhodnutie presťahovať sa sem sa rodilo v mojej hlave dlho. Nie som bláznivo zamilovaná, ale Vinco je skvelý človek. Pociťujem, že starnem a potrebujem zmenu, pokoj.“

„Viem. Urobila si dobre. Teším sa na maminu oslavu. Verím, že sa s ním budem môcť dlhšie pohovárať.“

„Určite áno. Uvidíme sa už o niekoľko dní. Musím ti však dať zopár inštrukcií, čo sa týka bývania na Zvončekovej. Ak si nenakúpiš potraviny, umrieš od hladu. V komore nie sú takmer žiadne zásoby.“

„Neboj sa, Róza. Viem, že si s tým nepočítala. A ja tiež nie. Aj keď sa tu cítim vítaná, nemôžem tu ostať dlho. Tento byt je pre jedného človeka priveľký a mala by si sa držať pôvodných plánov a predať ho čo najskôr.“

„Milá moja, nie som vo finančnej tiesni. O mesiac nastúpim na veterinárnu kliniku v dedine len kúsok od farmy a veľmi sa teším. Ľudia na vidieku mi pripadajú uvoľnenejší.“

Jej radostný tón mi prezrádzal, že je naozaj šťastná. „Veľmi ti to prajem, tetuška.“

„Nepochybujem o tom. Čo tvoja práca? Myslíš, že Kubov priateľ, ktorému leží v žalúdku tvoja šikovnosť, to nechá len tak a dá ti pokoj? Poslala si k vode jeho kamoša, to je pre mužské ego veľká rana.“

„Aj mne to už napadlo. Aj ja som sa už zamýšľala, ako to bude vyzerať v zamestnaní.“ Miro mi to v práci tajne

komplikoval od prvého dňa. Dozvedela som sa o tom iba pred pár dňami, overila som si to u dvoch ďalších zdrojov, a keď som o tom povedala Kubovi, vysmial ma a šiel s ním na pivo. Dala by som ruku do ohňa za to, že môj odporný kolega sa postará, aby sa moje zamestnanie zmenilo na pekelo na zemi.

Počas telefonátu s Rózou sme sa dohodli na darčeku pre mamu a nesmierne som sa tešila, že ju znova uvidím.

3

Kubo sa tváril skormútene, keď som sa v to isté popoludnie zjavila v našom podnájme a začala som si baliť veci. Snažila som sa ignorovať jeho psie oči, ktorými sa ma pokúšal obmäkčiť. V mojom srdci bol náš príbeh ukončený a nepripadalo do úvahy, aby som podnikla čokoľvek v prospech opaku.

„Si si úplne istá?“ opýtal sa, sediac na vani, kým som si balila kozmetiku z kúpeľne.

„Áno. Vieš, že je to správne, len si to nechceš pripustiť.“

Mračil sa a nechápavo vrtel hlavou. „Timi, nechodíme spolu mesiac. Nemôžeš iba tak odísť!“

Položila som na zem tašku, ktorá mi pod ťarchou šampónu, vlasového balzamu a ďalších prípravkov na starostlivosť o telo pripadala priťažká. Sadla som si na sklopený záchod a zahľadela sa Kubovi do očí.

„Viem, že sme spolu dlho. A možno aj to je problém. Nikam sa neposúvame, ak si si to nevšimol.“

„To nie je pravda. Predsa spolu žijeme. Človek nežije len tak s hocikým!“ oponoval.

„Takže si ma plánuješ aj vziať a mať so mnou deti? Prestahovať sa do väčšieho bytu? Chceš prestať ignorovať moju rodinu a viac ma zblížiť s tvojou, ktorú sotva poznám? Vieš mi odpovedať na všetky tieto otázky kladne?“

Otvoril ústa a nezmohol sa na slovo.

„Tak vidíš. Nie je dôvod, aby sme spolu ďalej strácali čas.“

Bolo mi jedno, ako sa v tej chvíli cíti. Uvedomila som si, že všetko, čo som práve vyslovila, je pre mňa dôležité. Snívala som o rodine, ktorú si založím.

Netúžila som byť ako Róza, aj keď som ju veľmi milovala a obdivovala. Chcela som všetko, čo mala moja mama. Oporu v mužovi, lásku detí, dôvody na radosť vďaka rozrastajúcej sa rodine.

On mi nič z toho neplánoval dať. Ak by to tak bolo, bránil by sa. Vysvetlil by mi, prečo sa stráni našich rodinných stretnutí, prečo som jeho mamu videla iba dvakrát v živote, otca len raz a jeho tri sestry ma sotva pozdravia, keď na seba natrafíme v meste. Žiadna rodina nie je ideálna, ale ja som potrebovala minimálne vysvetlenie, ktoré celé roky neprichádzalo, no už ma prestalo zaujímať.

Odtiahla som tašku na chodbu a pokračovala som v balení vecí v spálni. Počula som, ako zapol televízor v obývačke a prepínal kanály. Chcela som veriť, že mu moje slová otvorili oči, no jeho nervózne poklepkávanie ovládačom po opierke gauča ma utvrdzovalo, že to stále spracúva. Radšej som zavrela dvere a zrýchlila balenie oblečenia. Plnila som jednu tašku za druhou, a keď už všetky štyri praskali vo švíkoch, utrela som si spotené čelo a poobzerala sa po izbe. Spomienky chystajúce sa bombardovať ma svojím príchodom prerušil vrzgot dvier. Uprela som pohľad na dvere.

„Odveziem ti veci,“ oznámil mi Kubo bezfarebným tónom.

Necítila som z neho výčitky ani žiaľ. Skôr rezignáciu.

„Netreba. Rišo ma čaká dole.“

Nepovedala som mu, že brat ma nechcel pustiť samu do bytu, lebo sa obával agresivity a urazeného ega môjho